

NFH

NEMZETI
FOGYASZTÓVÉDELMI
HATÓSÁG

A Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság szén-monoxid érzékelőkkel kapcsolatos piacfelügyeleti ellenőrzéseinek tapasztalatai

Szabó Péter

Piacfelügyeleti Főosztály

2015. március 5.

A piacfelügyeleti tevékenység alapvető célja annak biztosítása, hogy:

- Ne kerüljenek forgalomba olyan élelmiszernek nem minősülő termékek, amelyek veszélyeztetik a fogyasztók életét, egészségét és/vagy vagyonbiztonságát (**vámárúk piacfelügyelete**);
- vagy ha mégis megjelennek ilyen termékek a forgalomban, annak minél gyorsabb és hatékonyabb kiszűrése megvalósuljon (**kereskedelmi forgalomban található termékek piacfelügyelete**);
- és a forgalmazott termékek megfeleljenek a vonatkozó közösségi harmonizációs jogszabályokban megállapított követelményeknek.

Jogszabályi háttér:

- A termékek piacfelügyeletéről szóló **2012. évi LXXXVIII. törvény** 3. § alapján:

Csak biztonságos és az általános hatályú, közvetlenül alkalmazandó európai uniós jogi aktusokban és a jogszabályokban foglalt követelményeknek megfelelő termék hozható forgalomba, forgalmazható, üzemeltethető, vagy bocsátható a fogyasztók és felhasználók rendelkezésére.
- A 2010. január 1-jétől alkalmazandó, a termékek forgalmazása tekintetében az akkreditálás és piacfelügyelet előírásainak megállapításáról és a 339/93/EGK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, az Európai Parlament és a Tanács **765/2008/EK rendeletének** (2008. július 9.) 2. cikk 17. bekezdése szerint
- „piacfelügyelet”: a hatóságok által annak biztosítása érdekében végzett tevékenység és hozott intézkedések, hogy a termékek megfeleljenek a vonatkozó közösségi harmonizációs jogszabályokban megállapított követelményeknek, illetve hogy ne jelentsenek veszélyt az egészség, a biztonság vagy közérdek bármilyen más elemének szempontjából.

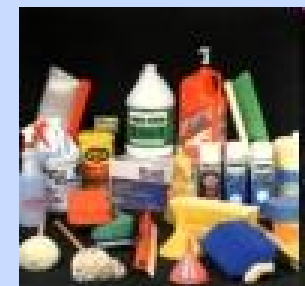

Főbb termékkörök:

- Műszaki termékek:
  - Villamossági termékek;
  - Gépek;
  - Játszótéri eszközök;
  - Mutatványos berendezések
- Könnyűipari termékek:
  - Játékok;
  - Csecsemők, kisgyermekek számára készült termékek;
  - Egyéni védőeszközök;
- Vegyipari termékek:
  - Kozmetikai termékek;
  - Háztartási vegyi áru.
- Építési termékek

12037 Noah Activity Ark

Főbb termékkörök és a hozzájuk kapcsolódó jogszabályok:

Általános Termékbiztonsági Direktíva	Az általános termékbiztonságról szóló 2001/95/EK irányelv (A termékek piacfelügyeletéről szóló 2012. évi LXXXVIII. Törvény ; 6/2013. (I.18.) Korm. rendelet a piacfelügyeleti tevékenység részletes szabályairól
Gépek	a gépek biztonsági követelményeiről és megfelelőségének tanúsításáról szóló 16/2008. (VIII. 30.) NFGM rendelet (2006/42/EC irányelv)
Villamossági termék	Az egyes villamossági termékek biztonsági követelményeiről és az azoknak való megfelelés értékéről szóló 79/1997. (XII. 31.) IKIM rendelet (2006/95/EC Low Voltage Directive)
Játék	A gyermekjátékok biztonságáról szóló 38/2011. (X. 5.) NGM együttes rendelet (2009/48/EK irányelv)
Textil Nyersanyag	A textiltermékek forgalomba hozatalának egyes követelményeiről szóló 25/2005 (IV. 29.) GKM rendelet
Veszélyes anyag	Az egyes veszélyes anyagokkal, illetve veszélyes készítményekkel kapcsolatos egyes tevékenységek korlátozásáról szóló 44/2000. (XII. 27.) EüM rendelet (67/548/EGK irányelv)
VOC	Az egyes festékek, lakkok és járművek javítófényezésére szolgáló termékek szerves oldószer tartalmának szabályozásáról szóló 25/2006. (II. 3.) Korm. rendelet (1999/13/EK irányelv)
Kozmetikum	A kozmetikai termékek biztonságosságáról, gyártási, forgalmazási feltételeiről és közegészségügyi ellenőrzéséről szóló 40/2001. (XI. 23.) EüM rendelet (76/768/EGK irányelv)
Építési termékek	Az építési termék építménybe történő betervezésének és beépítésének, ennek során a teljesítmény igazolásának részletes szabályairól szóló 275/2013. (VII. 16.) Korm. rendelet

A szén-monoxid érzékelőkkel kapcsolatos jogi szabályozás:

- A termékek piacfelügyeletéről szóló 2012. évi LXXXVIII. Törvény;
- A piacfelügyeleti tevékenység részletes szabályairól szóló 6/2013. (I.18.) Korm. Rendelet;
- Az Európai Parlament és a Tanács 2001/95/EK irányelve (2001. december 3.) az általános termékbiztonságról.
- A szén-monoxid érzékelő berendezésre vonatkozó műszaki követelményekről szóló 12/2014. (II. 21.) BM rendelet;

A CO-érezkelőkre a szén-monoxid érzékeléssel kapcsolatban nincs EU-s irányelv, azonban

- az LVD, EMC, RoHS irányelvek vonatkoz(hat)nak

A szén-monoxid érzékelőkkel kapcsolatos jogi szabályozás:

- **Pftv. 3. § (1) Csak biztonságos** és az általános hatályú, közvetlenül alkalmazandó európai uniós jogi aktusokban és a jogszabályokban foglalt követelményeknek megfelelő **termék hozható forgalomba**, forgalmazható, üzemeltethető, vagy bocsátható a fogyasztók és felhasználók rendelkezésére.;
- **A 6/2013. (I.18.) Korm. Rendelet 3. § (1)** szerint: Egy termék **biztonságosságát** jogszabály, uniós jogi aktus vagy a **jogszabállyal összhangban álló szabvány** határozza meg.;
- **A 12/2014. (II. 21.) BM rendelet**
  2. § A berendezésnek meg kell felelnie az 1. melléklet szerinti alapvető funkcionális követelményeknek.
  3. § Ha a berendezés az **MSZ EN 50291-1** szabványban (Villamos gyártmányok szén-monoxid érzékelésére lakóhelyiségekben. 1. rész: Vizsgálati módszerek és működési követelmények) foglalt követelményeknek megfelel, akkor úgy kell tekinteni, hogy egyúttal eleget tesz az 1. melléklet szerinti követelményeknek.

A szén-monoxid érzékelőkkel kapcsolatos szabványok:

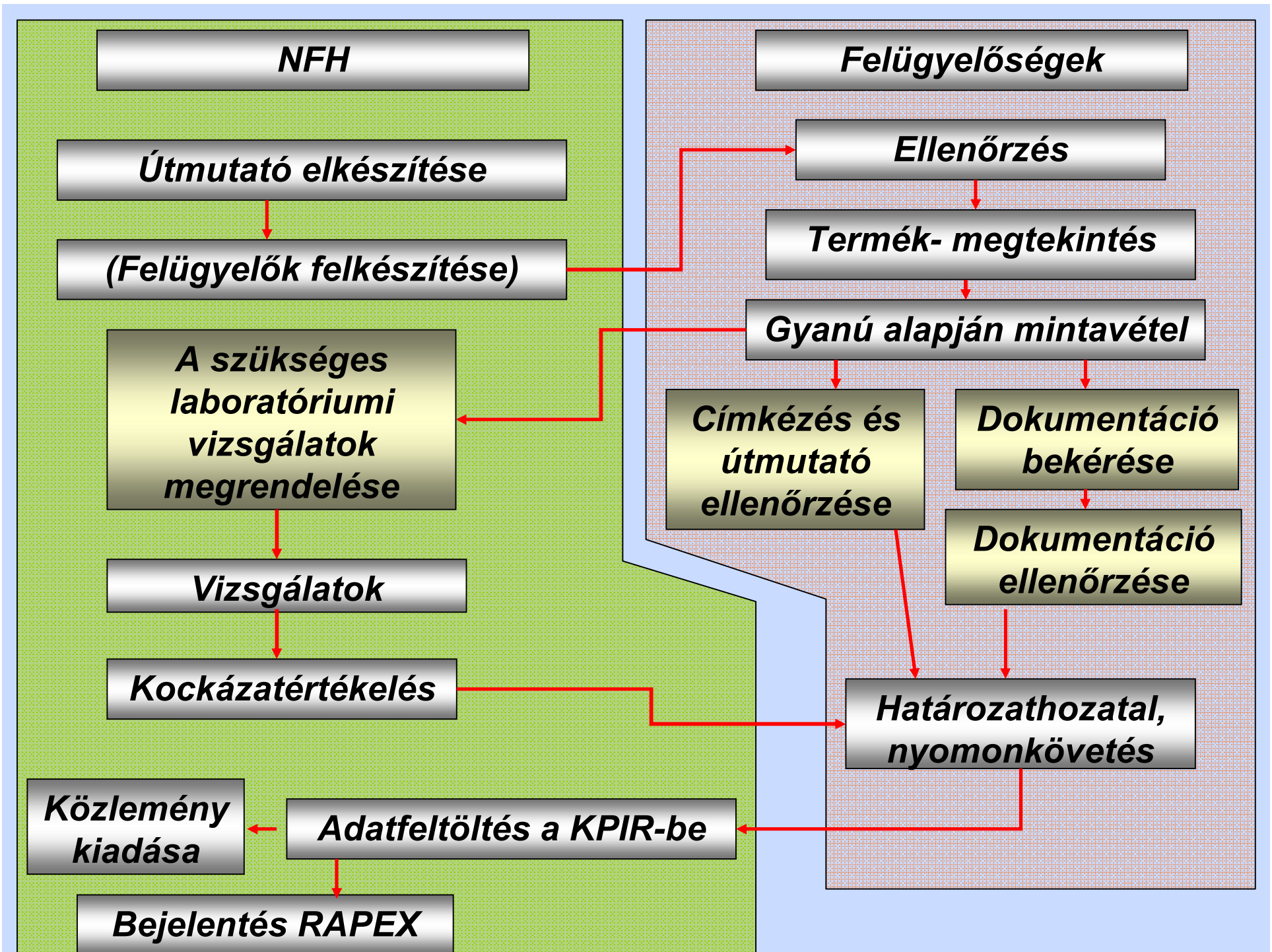
- MSZ EN 50291-1 Villamos készülékek szén-monoxid érzékelésére lakóépületekben 1. rész: Vizsgálati módszerek és működési követelmények;
- MSZ EN 50292 Villamos készülékek a szén-monoxid érzékelésére lakóházakban, lakókocsikban és hajókon. Kiválasztási, üzembe helyezési, használati és karbantartási útmutató.

A CO-érzékelők ellenőrzésének folyamata

- Útmutató készítése a területi felügyelőségek részére
- Mintavétel (folyamatos kapcsolat az NFH témafelelősével)
- Minták beszállítása az NFH Piacfelügyeleti Főosztályára
- Laboratóriumi vizsgálatok megrendelése,
- **Vizsgálatok**
- **Használati és kezelési útmutató, feliratok, jelölések, megfelelőségi dokumentáció ellenőrzése**
- Eredmények értékelése, **kockázatértékelés, szakvélemény**
- Ideiglenes intézkedések, határozatok
- Közzététel, RAPEX értesítés

Vizsgálatok:

- A vizsgálatokat az MSZ EN 50291-1 Villamos készülékek szén-monoxid érzékelésre lakóépületekben 1. rész: Vizsgálati módszerek és működési követelmények című szabvány alapján végezzük:
3. táblázat: Riasztási feltételek vizsgáló gázokkal

Elsősorban a szabvány 5.3. Vizsgálati módszerek és működési követelmények, 5.3.1. Általános követelmények szakasza szerint

Vizsgáló gáz referencia	CO-térfogatarány	Vizsgáló gáz térfogatarány	Nincs riasztás a következő időértékek előtt	Riasztás a következő időértékek előtt
A	30 ppm	33 ppm ± 3 ppm	120 perc	-
B	50 ppm	55 ppm ± 5 ppm	60 perc	90 perc
C	100 ppm	110 ppm ± 10 ppm	10 perc	40 perc
D	300 ppm	330 ppm ± 30 ppm	-	3 perc

A terméken lévő feliratok ellenőrzése

(a Pftv., valamint az MSZ EN 50291-1 szabvány alapján előírt adatok)

- a gyártó vagy a szállító neve, védjegye vagy más azonosítója;
  - b) a készülék neve, a modell száma (ha van) és az érzékelendő gáz típusa;
  - c) ezen európai szabvány hivatkozási száma;
  - d) a készülék típusa, (*A vagy B*);
  - e) a készülék gyártási száma vagy gyártási ideje;
  - f) hálózatról táplált készülékek esetében a villamos tápfeszültség, a frekvencia és a legnagyobb teljesítményfelvétel;
  - g) elemről táplált készülékek esetében a csereelem típusa és mérete;
  - h) a készülék javasolt maximális élettartama.
- A b) és h) feliratnak világosan láthatónak kell lennie, ha a készülék a jellemző helyzetében van felszerelve.

A gázérzékelő legyen ellátva egy, az alábbi figyelmeztető szöveget tartalmazó címkével, pl.:

**VIGYÁZAT: ÜZEMELTETÉS VAGY SZERVIZELÉS ELŐTT
GONDOSAN OLVASSA EL EZEKET AZ UTASÍTÁSOKAT**

Magyar nyelvű használati és kezelési útmutató

(a Pftv., valamint az MSZ EN 50291-1 szabvány alapján előírt dokumentum)

A készülékhez használati leírást vagy prospektust kell mellékelni. A használati leírásnak vagy prospektusnak teljes, világos és pontos utasításokat kell tartalmaznia a készülék felszerelésére, biztonságos és helyes működésére és rendszeres ellenőrzésére. Legalább a következő információkat kell tartalmaznia:

- a) hálózatról táplált készülék esetében: a megfelelő üzemi feszültség, frekvencia, a biztosíték (ha van) mérete és a hálózati csatlakoztatás módja;
- b) elemről táplált készülék esetében: a csereelem típusa és mérete, a normál üzemidő, az elem cseréjére vonatkozó utasítások és az alacsony feszültségű elemekre vonatkozó feltételek;
- c) a készülék elhelyezésére és felszerelésére vonatkozó útmutató és figyelmeztetés, mely szerint a készüléket hozzáértő személynek kell felszerelnie (lásd az EN 50292-t);
- d) a készülék riasztása esetén teendő intézkedések (lásd az EN 50292-t);

Magyar nyelvű használati és kezelési útmutató

(a Pftv., valamint az MSZ EN 50291-1 szabvány alapján előírt dokumentum)

- e) minden (látható és hallható) figyelmeztetés és egyéb jelzések magyarázata, beleértve a visszaállítási lehetőséget, ahol ez alkalmazható;
- f) általában előforduló anyagok, gőzök vagy gázok felsorolása, amelyek rövid vagy hosszú távon befolyásolhatják a készülék megbízhatóságát pl. tisztító-folyadékok, fényesítőszer, festékek, főzési műveletek stb. során keletkező anyagok.
- g) a készülék szakszerűtlen kezelése miatti áramütés vagy működési hiba kockázatára való figyelmeztetés;
- h) a készülékhez mellékelte, vizsgálati eljárások alkalmazására vonatkozó utasítás;
- i) a készülék várható élettartama;
- j) *A típusú készülék esetén a kimenőjel használatára és jellemzőire vonatkozó utasítások;*
- k) a hőmérséklet és a páratartalom által meghatározott működési tartományra vonatkozó tudnivalók;
- l) riasztási feltételek;
- m) a szén-monoxid emberi szervezetre gyakorolt hatásainak a leírása azzal a megállapítással, hogy a készülék nem nyújt védelmet a szén-monoxid krónikus hatásai ellen, és hogy a készülék nem biztosít teljes védelmet speciális kockázattal szemben (lásd az EN 50292:2001 *A mellékletét*);
- n) figyelmeztetés, mely szerint a készülék felszerelése nem helyettesíti a tüzelő berendezések szakszerű felszerelését, használatát és karbantartását, beleértve a megfelelő szellőzést és elszívó rendszereket.

A csomagoláson lévő feliratok

(az MSZ EN 50291-1 szabvány alapján előírt adatok)

A készülék csomagolásán a következőket kell feltüntetni:

- figyelmeztetést, mely szerint a készüléket hozzáértő személynek kell felszerelnie;
- a tárolásra és szállításra vonatkozó információkat;
- információ az érzékelő várható élettartamára nézve, ha erre hatással lehet a tárolási idő, és ha különbözik a készülék élettartamától.

A csomagoláson világosan fel kell tüntetni a következőt:

Ezt a készüléket arra tervezték, hogy védelmet nyújtson a szénmonoxid akut hatásaival szemben. Nem nyújt teljeskörű védelmet bizonyos egészségi problémákkal küzdőknek. Kétség esetén kérjen orvosi tanácsot.

Ha a készülék tartalmazza az élettartam végét jelző funkciót, ezt fel kell tüntetni a csomagolásán.

Eredmények értékelése

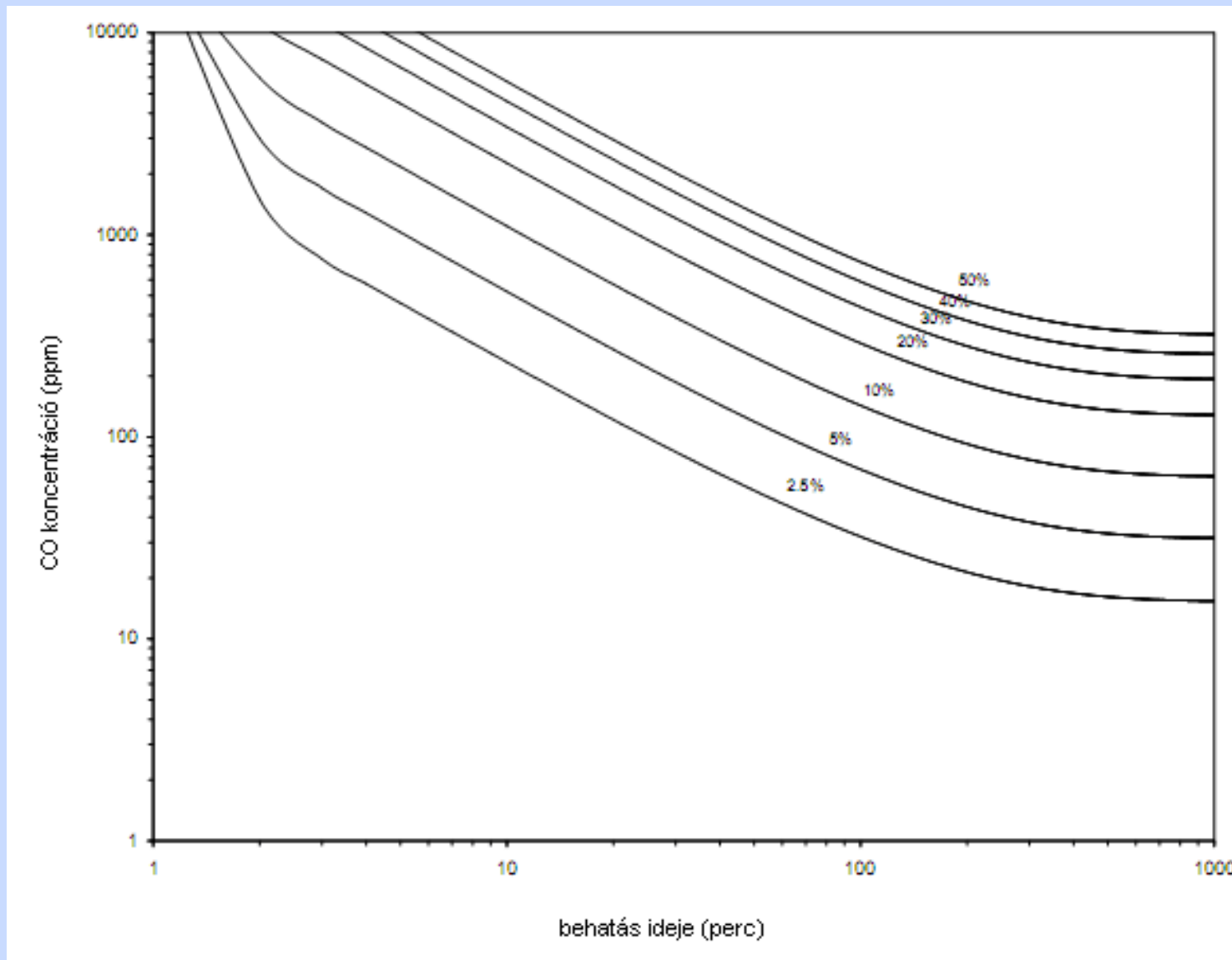
A1. táblázat: A vér COHb-szintjeinek egészséges felnőttekre gyakorolt hatásai

COHb %	Hatások
0,3 - 0,7	Nemdohányzók normál állapota endogén CO termelődés mellett
0,7 - 2,9	Nincs bizonyított fiziológiai változás
2,9 - 4,5	Szív és érrendszeri változások szívbetegeknél
4 - 6	Szokásos értékek dohányosok esetében, a pszichomotoros vizsgálat romlást mutat
7 - 10	Szív és érrendszeri változások nem szívbetegeknél (megnövekedett szív-teljesítmény és koszorúér véráramlás)
10 - 20	Enyhe fejfájás, gyengeség, a magzat potenciális terhelése
20 - 30	Erős fejfájás, hányinger, végtagmozgási problémák
30 - 40	Erős fejfájás, ingerlékenység, zavartság, a látásélesség romlása, hányinger, izomgyengeség, szédülés
40 - 50	Görcsök és eszméletvesztés
60 - 70	Kóma, összeomlás, halál
Forrás: Amerikai Környezetvédelmi Hivatal 1984	

Eredmények értékelése

Kockázatértékelés

- Vizsgálati eredmények alapján nem megfelelőnek ítélt termékek esetén kockázatértékelés elvégzése a 2010/15/EU határozat szerint;

A sérülés valószínűsége a termék előre látható élettartama alatt		A sérülés súlyossága			
		1	2	3	4
<p>Nagy</p> <p>Kicsi</p>	> 0,5	N	S	S	S
	> 0,1	Kö	S	S	S
	> 0,01	Kö	S	S	S
	> 0,001	Ki	N	S	S
	> 0,0001	Ki	Kö	N	S
	> 0,00001	Ki	Ki	Kö	N
	> 0,000001	Ki	Ki	Ki	Kö
	< 0,000001	Ki	Ki	Ki	Ki

S – Súlyos kockázat
N – Nagy kockázat
Kö – Közepes kockázat
Ki – Kis kockázat

A kockázatértékelésnél figyelembe kell venni a következőket:

- veszélyeztetettek köre (kisgyermek, idős, stb.);
- a hibás termék által okozott sérülés súlyossága (1-4);
- a sérülés bekövetkezésének valószínűsége (0,5 – 0,000001).

Intézkedések

- Kis mértékűnél nagyobb kockázat esetén a területi felügyelőség intézkedik a termék **forgalomból történő kivonása** tekintetében;
- **Súlyos kockázat** esetén a fogyasztóktól való **visszahívásról** is intézkednek.
- Határozathozatalt követően:
„KÖZLEMÉNY” megjelentetése, riasztási dokumentumok elkészítése, az adatok feltöltése a KPIR társhatósági moduljába, valamint a RAPEX-rendszerbe

Az NFH által végzett ellenőrzések:

- 2013 szeptember:

10 termékből történt mintavétel

9 db súlyos kockázatot jelent a felhasználók számára. Intézkedés: forgalomból való kivonás, visszahívás

1 db termék megfelelt az előírásoknak

Az NFH által végzett ellenőrzések és eredményeik:

- 2014 szeptember:

10 termékből történt mintavétel

10 db termék súlyos kockázatot jelent a felhasználók számára.

Intézkedések: forgalomból való kivonás és visszahívás

Az NFH által végzett ellenőrzések és eredményeik:

- 2015 január:

10 termékből történt mintavétel

3 db termékkel kapcsolatban állapítottuk meg, hogy azok használata kockázatot jelent a felhasználók számára. A területi felügyelőségek ideiglenes intézkedés keretében a termék további forgalmazását megtiltották az ügydöntő határozat meghozataláig.

7 db termék a laboratóriumban vizsgált jellemzők tekintetében megfelelt az előírásoknak, az egyéb szempontok értékelése folyamatban van

Az NFH által végzett ellenőrzések és eredményeik:

- 2015 február:

12 termékből történt mintavétel

A laboratóriumi vizsgálatok elkészültek, az eredmények értékelése folyamatban van.

Az NFH által végzett ellenőrzések és eredményeik:

Össességében 42 db CO-érzékelő mintavételére került sor

A már értékelt eredmények a következők:

22 db termék súlyos kockázatot jelent a felhasználók számára **(73%)**

8 db termék a laboratóriumban vizsgált jellemzők tekintetében megfelelt az előírásoknak **(27%)**

A vizsgált CO-érzékelők listája és az azokkal kapcsolatos eredmények március közepéig felkerülnek a

www.nfh.hu

honlapra

További lépések

- **Tájékoztatás (OKF, NFH)**
- **Eredmények közzététele**
- **Szorosabb együttműködés a vámhatósággal (fokozott figyelés kérése)**

**Köszönöm
megtisztelő
figyelmüket!**